

ÎNCHEIERE

03 iulie 2019

mun.Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Oleg Sternioală
Galina Stratulat
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de Irina Roman, reprezentată de
avocatul Tatiana Tampei,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Irina Roman
împotriva lui Alexandru Roman privind modificarea cuantumului pensiei de
întreținere a copilului minor,

împotriva deciziei din 09 aprilie 2019 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a ț ă :

La 14 iunie 2018 Irina Roman a depus cerere de chemare în judecată împotriva
lui Alexandru Roman privind modificarea cuantumului pensiei de întreținere a
copilului minor, începând cu data depunerii cererii de chemare în judecată și până
la atingerea majoratului copilului.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că la 05 octombrie 2002 a încheiat
căsătoria cu Alexandru Roman, iar la XXX s-a născut copilul comun XXX.

A menționat că, prin hotărârea Judecătoriei Florești din 05 septembrie 2011
căsătoria a fost desfăcută și s-a determinat domiciliul copilului minor cu mama.
Tot prin aceeași hotărâre s-a dispus încasarea de la Alexandru Roman în beneficiul
său a pensiei de întreținere pentru copilul minor XXX în mărime de 1200 lei lunar,
începând cu 27 iulie 2011 și până la atingerea vârstei de majorat.

A indicat că, copilul minor XXX a fost traumatizat la ochiul stâng, fiind
recunoscut la 18 februarie 2013 cu dezabilitate de grad mediu. De atunci după
prima intervenție medicală la ochiul stâng copilul până în prezent a trecut prin
diverse intervenții chirurgicale, fiind diagnosticat cu „Keratoplastie penetrată. Isis
și cristalină artificială”. Astfel, copilul zilnic trece prin regim special de tratament,
stabilit de specialiști, care este foarte costisitor și nicidecum nu se încadrează în
suma de 1200 lei lunar, intervențiile chirurgicale fiind în mediu de: 2440 lei - 8550
lei, iar ultima fiind de 53 570 lei, cât și reabilitarea stabilită de specialiști,
procurarea inventarului sportiv bandă de alergat - la prețul de 5200 lei, masajul

chinetoterapeutic, în sumă de 18 000 lei, antrenamente particulare la aerobică - în sumă de 16 800 lei.

A susținut că, a fost nevoită să consulte specialiștii din Italia și Ucraina, achitând doar pentru Italia suma de 182 euro, cheltuielile de deplasare. De asemenea zilnic efectuează pansament la ochiul copilului, a câte 2 ori pe zi, costul unuia fiind de 5 lei, lunar achitând 420 lei, inclusiv picături pentru ochi în mediu a câte 540 lei lunar, în total pentru medicamente primare a câte 1000 lei lunar.

A relatat că, deoarece copilul mai mult timp se află la domiciliu, îndeosebi după intervențiile chirurgicale, instruindu-se la moment la domiciliu (conform ordinului Direcției Generale Educație Ștefan-Vodă nr. 63-A din 20.04.2018), dânsa este nevoită să se afle la domiciliu lângă copil, fiind în imposibilitate de a munci și întreține copilul. Astfel, conform certificatului eliberat de Direcția Statistică Ștefan-Vodă nr. 50 din 04.06.2018, minimumul de existență a unei femei în vârstă aptă de muncă în mediul urban în anul 2017 a constituit suma de 1796,90 lei, iar minimumul de existență pentru un copil fără dizabilități în vârstă de 7 - 17 ani în anul 2017 a constituit suma de 2023,70 lei.

A remarcat că, nu are venit stabil, nici cotă de teren și nici domiciliul, la moment este cu statut de șomer conform certificatului nr.25 din 18.05.2018.

A solicitat reclamanta modificarea cuantumului pensiei de întreținere a copilului minor într-o sumă bănească fixă în mărime de 5000 lei, lunar, începând cu data depunerii cererii până la atingerea majoratului de către copil.

Prin hotărârea din 15 octombrie 2018 a Judecătoarei Căușeni, sediul Ștefan Vodă, a fost admisă parțial cererea de chemare în judecată depusă de către Roman Irina.

S-a modificat cuantumul pensiei de întreținere pentru copilul minor, XXX, născut la XXX, stabilită prin hotărârea Judecătoriei Florești din 05 septembrie 2011.

S-a încasat de la Alexandru Roman în beneficiul Irinei Roman, pensia de întreținere pentru copilul minor XXX, într-o sumă bănească fixă în mărime de 3000 lei, lunar, începând cu data intrării în vigoare a hotărârii până la atingerea de către copil a majoratului.

S-a desființat titlul executoriu din 05 septembrie 2011 privind încasarea pensiei de întreținere de la Alexandru Roman în mărime de 1200 lei lunar, și s-a eliberat titlul executoriu privind încasarea pensiei de întreținere de la Alexandru Roman pentru întreținerea copilului minor XXX, născut la 20 august 2004, într-o sumă bănească fixă în mărime de 3000 lei lunar, începând cu data intrării în vigoare a hotărârii până la atingerea majoratului de către copil.

S-a încasat de la Alexandru Roman în beneficiul statului, taxa de stat în mărime de 648 lei.

Prin decizia din 09 aprilie 2019 a Curții de Apel Chișinău, s-a admis apelul declarat de avocatul Vladimir Gromovenco și Victor Sanduleac în interesele lui Alexandru Roman.

S-a casat hotărârea din 15 octombrie 2018 a Judecătoarei Căușeni, sediul Ștefan Vodă, și s-a emis o hotărâre nouă prin care s-a respins ca fiind neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de Irina Roman împotriva lui Alexandru Roman privind modificarea cuantumului pensiei de întreținere a copilului minor.

Pentru a decide astfel, instanța de apel, a concluzionat că soluția dată de către

instanța de fond contravine circumstanțelor cauzei și normelor legale aplicabile speței.

A reținut că prima instanță incorect a concluzionat că înscrisurile anexate la cererea de chemare în judecată raportate la argumentele invocate în acțiune denotă că starea materială sau familială a pîrîtului Roman Alexandru de la momentul pronunțării hotărârii judecătorești din 05 septembrie 2011 s-a modificat considerabil și impune modificarea cuantumului pensiei de întreținere a copilului minor, motiv pentru care a modificat cuantumul pensiei de întreținere a copilului minor de la 1200 lei lunar la suma de 3000 lei lunar.

A menționat că, motivul principal invocat de către reclamantă/intimata Roman Irina a servit faptul că, copilul minor XXX a fost traumatizat la ochiul stîng, fiind recunoscut la 18.02.2013 cu dezabilitate de grad mediu și că copilul pînă în prezent a trecut prin diverse intervenții chirurgicale, fiind diagnosticat cu „Keratoplastie penetrată. Isis și cristalină artificială”, avînd un regim special de tratament, stabilit de specialiști, care este foarte costisitor și nicidecum nu se încadrează în suma de 1200 lei lunar. Prin urmare, la data pronunțării hotărârii instanței de judecată din 05 septembrie 2011, copilul minor era traumatizat la ochiul stîng încă în anul 25.04.2010. Faptul că, copilul minor XXX a fost recunoscut la 18.02.2013 cu dezabilitate de grad mediu, nu constituie schimbarea stării materiale și familiale a condițiilor de trai a mamei copilului minor. Or, în virtutea Legii privind sistemul public de pensii, nr. 156-XIV din 14.10.1998, copilul beneficiază de pensie de dizabilitate.

La fel, din ancheta socială anexată la materialele cauzei a fost indicat faptul că mama a beneficiat de ajutor social, ca familie defavorizată, pentru perioada 10.2017 - 09.2018 în mărime de 265/316 lei.

A remarcat că, la actele cauzei au fost anexate probe și anume confirmarea transferurilor bănești de peste hotarele R. Moldova de către Roman Alexandru, beneficiarului Roman Irina în perioada 2013 - 2018, care nu au fost negate de către intimată. Astfel, s-a constatat cu certitudine că pe lângă suma stabilită prin hotărârea judecătorească din 05 septembrie 2011, de 1200 lei lunar cu titlu de pensie de întreținere pentru copilul minor, apelantul/pârât contribuie anual cu mijloace bănești în folosul și în interesul suprem al copilului.

A reținut că, doar invocarea schimbării situației materiale în lipsa probelor pertinente, concludente și utile, nu poate fi reținut ca temei de modificarea cuantumului pensiei de întreținere, prin stabilirea cuantumului pensiei de întreținere a copilului minor în sumă bănească fixă în conformitate cu prevederile art. 76 din Codul familiei. Aceasta deoarece prevederile art. 76 Codul familiei sunt aplicabile doar la etapa stabilirii cuantumului pensiei de întreținere a copilului minor, pe cînd modificarea cuantumului pensiei de întreținere stabilită de instanța judecătorească poate avea loc doar în condițiile prevăzute expres la art. 110 din Codul familiei, și anume în cazul în care situația materială sau familială a unuia din părinți s-a schimbat, condiție însă ce nu se atestă la caz. Or, dezacordul părții reclamante/intimate cu modalitatea calculării în cuantum de 1200 lei lunar nu poate fi reținută la modificarea cuantumului pensiei de întreținere a copilului minor, în conformitate cu prevederile art. 110 din Codul familiei.

A concluzionat că nu pot fi reținute nici argumentele instanței de fond precum că, deși pârâtul/apelant Roman Alexandru oficial nu este încadrat în câmpul

muncii, instanța de fond a considerat că el are posibilitate reală să plătească o sumă mai mare pentru întreținerea feciorului minor, ținând cont de transferurile bănești expediate în adresa reclamantei, precum și sumele adăugătoare acordate copilului minor. Or, prin atribuirea tuturor cheltuielilor în sarcina apelantului, l-ar pune într-o situație materială mai defavorabilă față de intimată și ar contravine cadrului legal. Prin urmare, împrejurările invocate de către Roman Irina nu pot constitui temei pentru modificarea cuantumului pensiei de întreținere pentru copilul minor, deoarece nu se încadrează în prevederile art. 110 Codul familiei. Nu pot fi reținute nici argumentele Irinei Roman precum că, pensia alimentară încasată din contul lui Roman Alexandru în mărime de 1200 lei lunar stabilită pentru întreținerea copilului nu este rezonabilă or, întreținerea copilului minor revine fiecăruia dintre părinți, astfel încât ambii părinți urmează să-și aducă aportul la creșterea și educarea lui.

La 11 aprilie 2019 Irina Roman, reprezentată de avocatul Tatiana Tampei, a declarat recurs împotriva deciziei din 09 aprilie 2019 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea deciziei instanței de apel cu pronunțarea unei încheieri de restituire a cererii de apel și casarea încheierii din 25 ianuarie 2019 a Curții de Apel Chișinău prin care s-a acceptat pe rol apelul declarat de către Alexandru Roman.

În motivarea recursului a indicat dezacordul cu decizia adoptată de instanța de apel și a menționat că prin încheierea din 06 decembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs cererii de apel depusă de reprezentantul pîrîtului Alexandru Roman și s-a acordat termen pînă la 14 ianuarie 2019 să înlătore neajunsurile.

La materialele dosarului este anexată cererea de apel motivată cu cerere de însoțire, înregistrată cu nr.493 din 16 ianuarie 2019.

Prin încheierea din 25 ianuarie 2019 a Curții de Apel, s-a acceptat pe rol apelul declarat de Alexandru Roman împotriva hotărârii din 15 octombrie 2018 a Judecătoarei Căușeni, sediul Ștefan Vodă.

A menționat că prin încheierea instanței de apel din 25 ianuarie 2019, greșit a fost acceptat apelul spre examinare, or apelantul nu a respectat termenul care i s-a acordat pentru neînlăturarea neajunsurilor.

A susținut că despre faptul că nu au fost de acord cu încheierea instanței de apel din 25 ianuarie 2019, au indicat și în referința depusă la cererea de apel. Apelantul însă nu s-a prezentat nici la ședința de judecată pentru a aduce vre-un argument sau probe ce ar combate versiunea că cererea de apel a fost depusă în afara termenului stabilit de instanța de apel.

A indicat că instanța de fond a dat o apreciere corectă probelor administrate la materialele cauzei și au fost apreciate potrivit prevederilor art.130 Cod de procedură civilă.

În conformitate cu art. 434 alin.(1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Materialele dosarului atestă faptul că decizia din 09 aprilie 2019 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată pentru cunoștință participanților la proces conform scrisorii de însoțire la 08 mai 2019 (f.d. 219, vol.I). Astfel, recursul declarat de

Irina Roman, reprezentată de avocatul Tatiana Tampei, la 11 aprilie 2019 se consideră a fi depus în termen.

În conformitate cu art. 439 alin. (2), (3) Cod de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin.(2).

Examinând admisibilitatea recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Irina Roma, reprezentată de avocatul Tatiana Tampei, este inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărîrea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvîrșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Irina Roma, reprezentată de avocatul Tatiana Tampei, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Or, argumentele invocate în recurs se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanțele ierarhic inferioare și nu redă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau de drept procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate și urmează a fi respinse.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei se precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă faptul că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă din recursurile declarate nu rezultă încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

Cît privește dreptul justițiabilului „de a fi auzit de o instanță”, garantat de art. 6 § 1 al Convenției Europene a Drepturilor Omului, instanța notează că obligația de a motiva o hotărîre judecătorească poate varia în funcție de natura deciziei în cauză (a se vedea *inter alia*, *Helle vs Finlanda*, 19 decembrie 1997, parag.55; *Hansen vs Norvegia*, 2 octombrie 2014, parag.71-74). De fapt în concepția instanței europene, articolul 6 § 1 nu impune motivarea detaliată a deciziei unei instanțe de recurs, care întemeindu-se pe dispozițiile legale specificate, respinge un recurs ca fiind „lipsit de șanse de succes”, ceea ce s-a constatat în cazul de față (a se vedea, *mutatis mutandis*, *Papaioannou vs Grecia*, 2 iunie 2016, parag.45 sau *Baydar vs Olanda*, 24 aprilie 2018, parag.46).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibil recursul declarat de Irina Roma, reprezentată de avocatul Tatiana Tampei.

În conformitate cu art. 270, 433 lit.a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Irina Roman, reprezentată de avocatul Tatiana Tampei.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Oleg Sternioală

judecătorii

Galina Stratulat

Victor Burduh